

РАДЯНСЬКИЙ ГЕНОЦИД В УКРАЇНІ ТА ЧАС СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ

В історії все повторюється тільки в іншому вимірі та рівні розвитку людства, і в цій сучасній війні нічого нового не відбувається.

Якщо ми поглянемо на **радянський геноцид в Україні** за визначенням юриста **Рафаеля Лемкіна**, автора й батька концепції «геноцид», застосованого в **Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього** 1948 року, і на теперішню історію вчинюваного путінським рашистським режимом геноциду українців у ході російсько-української війни, яка розпочалася у 2014 році та й досі триває, то зможемо провести історичні паралелі між ними.

Сам термін «**геноцид**» утворений Лемкіним від грецького кореня *genos* (раса, плем'я) та латинського *caedere* – вбивати). Вперше неологізм з'являється в праці «Правління держав Осі в окупованій Європі», плідному дослідженні нацистської політики нищення під час війни. В книзі цей термін визначений як «знищення нації або етнічної групи».

Остаточною метою геноциду є руйнація або знищення цільової групи, але воно не передбачає фізичне нищення всіх її членів.

Рафаель Лемкін у своїй доповіді в Нью-Йорку 1951 року про **радянський геноцид в Україні** переповів у зворушливий спосіб долю мільйонів українців, до та після 1932-1933 років, які стали жертвами **плану радянської Росії знищити стільки українців, скільки буде можливо** для того, щоб придушити героїчне українське національне протистояння радянській російській владі й окупації, та комунізмові.

Рафаель Лемкін став першим західним науковцем, який дав всеосяжне представлення нищення української нації в цілості комуністичним режимом, він вбачав чотири складові, а саме:

- Нищення української інтелігенції – мозку чи розуму нації;
- Ліквідація Української Православної автокефальної Церкви – «душі України»;
- Голодомор українського селянства – зберігача української культури, мови, традиції тощо;
- Заселення України іноетнічними елементами для радикальної зміни складу населення.

Масове вбивство народів і націй, яке характеризувало просування Радянського Союзу в Європу, що не було новою ознакою його політики експансії.

Це була довгострокова характеристика навіть внутрішньої політики Кремля, справді необхідний крок у процесі «з'єднання», що, як гаряче сподівалися **радянські вожді, створить «радянську людину», «радянську націю».**

Голодомор в Україні 1932-1933 рр. – класичний приклад радянського геноциду, його найдовший і найширший експеримент русифікації, а саме – винищення української нації.

Радянські вожді з легкістю знищували нації і культури, це вияв тривалої російської політики ліквідації неросійських народів шляхом усунування вибраних частин суспільства.

У **цій російсько-українській війні, Путін** намагається те ж саме зреалізувати вже з використанням військової сили, заперечуючи саме існування незалежної України, існування окремого українського народу, стверджуючи що українці єдиний з росіянами народ.

Як зазначав Лемкін, доки Україна зберігає свою національну єдність, доки її народ продовжує думати про себе як про українців і домагається незалежності, доти вона становить серйозну загрозу для самого серця радянської ідеї. Так і тепер вважаю, що це саме **вже Кремлем сприймається як загроза для його ідеї «русського миру», відновлення нової російської імперії.**

Лемкін говорив про те, що нічого дивного, що комуністичні вожді надавали якнайбільшого значення русифікації цього самостійно мислячого члена їхнього «союзу республік» – тобто України, і вирішили переробити його й пристосувати до свого зразка **єдиної російської нації**. Бо українець не є і ніколи не був росіянином. Його культура, його темперамент, його мова, його релігія – все є інакше. ...Він відмовлявся від колективізації, приймаючи радше депортацію і навіть смерть. Тому було особливо важливо пристосувати українця до прокрустового зразка ідеальної радянської людини.

І тут проводячи історичні паралелі бачимо, що Путін та

25 листопада відбувся круглий стіл на тему «Геноцид українців під час російсько-української війни» в рамках VI Міжнародної науково-практичної конференції «Геноцид як зброя у боротьбі проти української нації в 20–21 століттях: інтердисциплінарні підходи», яка відбулася до 90-х роковин Голодомору-геноциду.

Організатори: Міністерство культури та інформаційної політики України, Національний музей Голодомору-геноциду, Інститут дослідження Голодомору, Український інститут національної пам'яті, Університет менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України, Національний інститут стратегічних досліджень, Історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Історико-філософський факультет Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова, Одеський національний університет імені Іллі Мечникова, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Одеська національна наукова бібліотека.

Довідково:

Повний запис відео Круглого столу на тему: «Геноцид українців під час російсько-української війни» в межах VI Міжнародної науково-практичної конференції «Геноцид як зброя у боротьбі проти української нації в 20–21 століттях: інтердисциплінарні підходи» в Укрінформ 25.11.2022 за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=IUdIS6Tr6hc>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3612130-genocid-ukrainciv-pid-cas-rosijskoukrainskoi-vijni-20142022.html>

ПУТІНСЬКИЙ ГЕНОЦИД УКРАЇНЦІВ ПІД ВІЙНИ – ІСТОРИЧНІ ПАРАЛЕЛІ

його прибічники якраз і заявляють про свої заперечення існування окремої української нації та вказують, що ми один народ. Тобто фактично заперечують право української нації на самоідентифікацію, на право мати власну державу України.

Тоді, поряд з атакою на інтелігенцію ішов наступ на Церкву, священників і церковну ієрархію – «душу» України. Комуністичним тоталітарним режимом була ліквідована Українська автокефальна православна церква, репресовані та розстріляно її духовенство. А нині путінським режимом активно використовується утворений під керівництвом НКДБ у 1945 році Московський патріархат як інструмент політики Кремля, у тому числі використовуючи українську православну церкву Московського патріархату в боротьбі проти незалежності України та пропагування «русського миру».

Під час радянського геноциду в Україні не обходилося і без масових нерозбірливих убивств – вони просто не були складовою частиною плану, скоріше випадковістю. Тисячі були страчені, а незлічені тисячі були запроторені на певну смерть у сибірських таборах праці.

Те, що ми тут бачили, не стосується виключно України. План, що його радянська влада там використовувала, повторювався і далі повторюється. **Це є суттєва частина радянської програми експансії, бо вона пропонує швидкий шлях для уніфікації різноманітних культур і націй, які складають радянську імперію.**

Те, що цей метод несе зі собою невимовні страждання мільйонам людей, не завершило радянську владу з їхнього шляху.

У сучасній російсько-українській війні від воєнних злочинів військ Росії, яка веде війну терористичними методами, знову потерпають всі, і чоловіки, жінки та діти. Російська Федерація знову вдалася до геноцидної політики.

Збройні підрозділи РФ вторглися в Україну щоб вбивати українців, руйнувати об'єкти критичної інфраструктури, які є важливими для економіки, національної безпеки та оборони, порушення функціонування яких може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам.

Понад 30 провідних науковців-правників та експертів з геноциду у своєму звіті, підготовленому Інститутом стратегії та політики **New Lines та Центром прав людини Рауля Валленберга** дійшли висновку, що РФ відповідає за порушення «**Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього**» в Україні.

Мусимо визнати, що вкотре стандартна формула, про те, що минулі злочини геноциду ніколи не мають повторитися знову не спрацювала.

Ті страшні події повторюються нині в Україні. Методи агресора тоді і нині не так і відрізняються... Як тоді так і нині Росія розраховує на атмосферу байдужості, силу страху та намагається досягнути політичних поступок пропонує економічну вигоду взамін.

Як і за часів Голодомору 1932-1933 рр. так і тепер **наш вбивали бо ми українці!** Слід зазначити, що ця війна почалася не в лютому 2022 року. Війна почалася в 2014 році й триває 8 років.

Що ми бачимо на прикладі триваючої російсько-української війни.

У путінського режиму РФ задокументовані всі ознаки **реалізації наміру вчинення геноциду** проти українців, знищення України як такої незалежної держави.

Тоді в 2014 році Путін в порушення норм міжнародного права незаконно анексував Крим і почав контролювати східну частину Донбасу, розв'язавши в рамках реалізації підступної неоліберської «гібридної політики» Росії так звану «гібридну війну» проти України.

24 лютого 2022 року розпочалася повномасштабна ескалація, повномасштабна війна, загарбницька війна Росії проти України, і фактично дев'ятий місяць триває це повномасштабне військове вторгнення, продовжується вчинення геноциду українців.

Тривають масовані ракетні та авіа-удари, бомбардування по цивільним об'єктам (житловим будинкам, вокзалам, лікарням, школам, університетам, бібліотекам тощо), об'єктам критичної інфраструктури України.

Відбулося поширення **фактів злочинного «державного мародерства»** Російської Федерації на тимчасово окупованих територіях АР Крим, окремих районах Донецької і Луганської областей та інших окупованих територіях України, що супроводжувалося вивезення в Росію зерна, сільськогосподарської продукції, обладнання та технічної і технологічної документації високотехнологічних (науковомемних) оборонних підприємств та об'єктів електротехнічної, металургійної і хімічної промисловості, а також транспорту, зв'язку та енергетики.

На окупованих територіях російськими окупантами здійснюється організований терор, що знову як і за часів комуністичного тоталітарного режиму СРСР знову використовується путінським режимом у терористичній діяльності держави – терориста Росії.

Рашистськими окупантами наряду з руйнацією промислових підприємств, було ліквідовано освіту в навчальних закладах за освітніми програмами Міністерства освіти України та започатковувалась освіта за російськими підручниками. Практично все, що пов'язано з Україною, українське стало під заборону та переслідувалось російськими окупантами.

На тимчасово окупованій території України Росією українці за свої погляди переслідувались, ув'язнювались, піддавались тортурам, звалтуванням та вбивствам. Не залишилось без уваги російських окупантів і українські книги. Наприклад вже у травні 2014 року, на невідконтрольній українським державним органами влади тимчасово окупованій території, у м.Донецьку публічно було спалено Національну книгу пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 рр. Вже у цьому році окупанти пограбували Херсонську бібліотеку імені Олеса Гончара, а в українському місті Маріуполь знесли пам'ятник жертвам Голодомору.

При звільненні Збройними Силами України окупованих рашистами територій в Україні, зокрема містах Бучі, Ірпня, Ізюмі, Куп'янську та інших виявлено масові поховання українців, які стали жертвами геноциду під час російської окупації, знайдено катівні, навіть був концтабір у Донецьку, у яких утримувались та піддавались тортурам та вбивствам українці.

У 2009 році під час досудового розслідування Головним слідчим управлінням Служби безпеки України у кримінальній справі № 475 злочину Голодомор-геноциду в Україні в 1932-1933 роках було встановлено, що злочинний комуністичний тоталітарний режим СРСР у своїй політиці використовував терор як спосіб державного управління.

Те, що більшовики займалися селекцією нового типу на-

селення і прагнуть витворити єдиний радянський народ, більшовики ніколи не приховували. Природна річ, це передбачало знищення певної частини людської популяції.

Зіставляючи великий статистичний матеріал, демограф і економіст, науковий співробітник Інституту Гувера Стенфордського університету Михайло Бернштам зробив висновок:

«З одного боку, населення цілеспрямовано і свідомо знищують; з іншого боку, далеко не завжди знищують понад 10-30-50%, зовсім рідко 70-90%, і практично зовсім ніколи не знищують або, у всякому разі, не мають на меті винищити всі 100%, а доходять в самих максимальних випадках до знищення двох третин, трьох чвертей і т.д., інших розсіюють і утилізують, тобто все-таки залишають жити. Вихід із зазначеного суперечності бачиться один: ведучи війну проти населення, комунізм веде її не за територію, не за «життєвий простір», не за землю і багатства надр, не за інші матеріальні цінності, а **веде війну за населення**».

Те саме відбувається в реалізації планів путінського режиму у війні проти України, коли теперішня Росія вбиваючи українців веде імперську війну за населення України.

Як і під час Голодомору було застосовано режим так званих **«чорних дошок»** з блокуванням військами населених пунктів так і в сучасній імперській російсько-українській війні російськими військами на тимчасово окупованих територіях України блокувалися міста й населені пункти, не допускалося завезення до них продуктів харчування, гуманітарної допомоги, блокувалися виїзди та розстрілювалися українці прямо на вулиці та ті, які намагалися врятуватися виїхавши на автомобілях.

Крім цього, путінська Росія з тимчасово окупованих територій України **насилно депортує українців** до Росії, а в їх спустошені терором та війною оселі переселяє своїх росіян, що так само здійснювалося після Голодомору в Україні.

Тут також є історичні паралелі, зокрема у своїй доповіді щодо радянського геноциду в Україні Рафаель Лемкін приводить скаргу партійного функціонера Прокопенка перед групою колгоспників, яка добре зображує приховану мету геноциду: «Голод був влаштований в Україні для того, щоб зменшити кількість українців, поселити на їх місце людей з іншої частини СРСР та таким чином вбити будь-яку думку про самостійність».

Також, в Російській Федерації почали посилено рекламувати насильницьке усиновлення російськими сім'ями українських дітей, про це зокрема повідомляв Інститут дослідження війни (ISW).

Нещодавно **Президент України Володимир Зеленський** заявляв, що за час окупації в Російську Федерацію було вивезено 11 тисяч дітей проте він зазначив, що це лише перевірені дані, скільки ж насправді було вкрадено маленьких українців достеменно не відомо.

Експерти Інституту дослідження війни зазначають, що **заходи з примусової депортації, під виглядом програм реабілітації та оздоровчих заходів, імовірно складають основу російської кампанії з депопуляції України**.

Так, маємо усвідомити, що будь-які **заходи з примусової депортації населення на окупованих територіях** є прямим порушенням Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього.

Історик та філософ, професор Єльського університету Тімоті Снайдер переконаний, що Росія веде політику, засновану на геноциді, **і це стосується не лише українців**. За його словами, під час здійснення геноцидів намір здійснити цей злочин наростає поступово, і навіть під час голокосту «не було моменту, коли хтось дає наказ: от відтепер це **геноцидна війна**, тому геноцид реконструюють історики за певними ознаками».

Тімоті Снайдер виокремив **6** основних ознак путінського режиму, який веде геноцидальну політику.

**Геноцидальний режим застосовує деякі з таких при-
йомів:**

– заперечує існування певної держави, «Ми чуємо це давно, у 2021 була окрема стаття Путіна про це»;

– заперечує існування народу, відомим є заперечення того, що українці є народом. «Путін стверджує, що справжні люди в Україні – це росіяни, Але є якийсь незрозумілий прошарок чужинців, яких треба повиганяти. Така логіка була в (книзі Адольфа Гітлера *Mein Kampf* і точно така є на російському телебаченні. За цією логікою треба якомога більше людей в Україні повбивати, доки ті, що залишилися, не визнають себе росіянами», таке міркування російської держави;

– «дегуманізує» певний народ, «Це коли роспропагандист Соловйов на телебаченні говорить, що всі українці одержимі дияволом, і тут абсурдність цих тверджень, які день за днем повторюються для росіян, є ефективною технологією»;

– заперечує геноциди минулого, «Це і забуття пакту Молотова-Ріббентропа. Це і заперечення Голодомору – в Маріуполі навіть скинули пам'ятник голодомору»;

– підтримує ідею витіснення одних націй іншими, «Ця теорія не обмежується українцями – саме виходячи з цієї теорії, на фронт **відправляли велику кількість представників нетитульної нації з Росії, знищуючи ці нації**»;

– а також **«постмодерний показник»**, коли російське суспільство настільки завантажують викривленою інформацією, що воно починає не помічати той геноцид, який здійснює. Це полягає у абсурдному перекрученні реальності путінським режимом: «Наприклад, коли Росія говорить що **всі українці – фашисти і це спантеличує усіх**».

«У ситуації з Росією ми маємо не брак, а надлишок доказів», наголосив він.

Виходячи з того, що в державній політиці РФ наявні усі без винятку історичні ознаки геноцидів у світі, ці дії є геноцидом.

17 листопада 2022 року Верховна Рада України ухвалила постанову №7276 про заяву Верховної Ради України «Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні».

Провівши історичні паралелі між Голодомором-геноцидом в Україні та путінським геноцидом українців у сучасній російсько-українській війні можемо зробити такі висновки:

– так само як московським керівництвом було організовано та вчинено Голодомор в Україні в 1932-1933 роках так і наразі в сучасній російсько-українській війні путінський режимом Росії організовано та вчиняється «ЕНЕРГОМОР», «ЕНЕРГОЦИЦ». Знову повторюється злочин геноциду українців, що проявилось у системних діях Росії, спрямованих на створення умов, що розраховані на поступове знищення українського народу через підлив економічного потенціалу та безпеки, які проявляються у знищенні об'єктів господарської інфраструктури (пошкодження зернохвищ, перешкоджання посівній кампанії, блокада морських торговельних шляхів, руйнування електро- та газотранспортної інфраструктури тощо).

Таким чином був Голодомор в Україні 1932-1933 рр., а тепер Росія вчинює «ЕНЕРГОМОР», «ЕНЕРГОЦИЦ», у значенні якого маємо розуміти геноцид українського народу. Пропоную науковцям, історикам, та юристам опрацювати такий новий термін для практичного застосування.

– Російським істеблішментом путінського режиму нічого нового не було придумано, а використано методологію фашизму, яку активно застосовують з використанням російської пропаганди, що добре сприймається російським суспільством. Росіяни по суті навіть не знають поняття «фашизм», «нацизм» і тому не розуміючи цих слів використо-

вують їх. Путінський фашизм, який сам себе розікрав, він сам продовжує все красти, що робить його позориськом та смішним.

По суті рашисти – це тепер термін, яким оперують науковці, в усьому скопіювали нацистів. Гучні наради, тотальна мілітаризація та бомбардування мирних міст, тортури та вбивства на окупованих територіях, а на виправдовування себе заявляють одні й ті самі тези: «Вы сражались за Родину, за ее будущее, за то, чтобы никто не забыл уроков Второй мировой войны. Чтобы в мире не было места палачам, карателям и нацистам».

Термін «денацифікація» з'явився під час Потсдамської конференції у 1945 році, країни переможниці вирішили назавжди очистити світ від будь-яких проявів нацистської ідеології. Минуло 70 років і російські війська вдерлися в Україну під гаслами боротьби з нацистами. Нацистами оголосили усіх, хто не зустрічав російських окупантів з хлібом та сіллю, хто не зустрічав їх з квітами.

– Путін вчинив напад на принципи, які відстоює мир. Їх, рашистів, ніколи не турбувала безпека, з їхнього боку завжди йшлося про голу агресію, про прагнення Путіна до імперії будь-якими засобами шляхом знуцання сусідів через придушення, корупцію, зміни кордонів силою. Свою чітку позицію щодо розвалу Радянського Союзу Путін заявив ще 2005 року: «Це найбільша геополітична катастрофа ХХ століття, адже Росія (як імперія) втратила 40% територій, населення та промисловості».

– Без України Росія вже не була євразійською імперією. Саме 2005 року після Помаранчевого майдану у Києві Путін злякався, що Україна стане прикладом Росії і він втрачить владу. Війна 2008 року у Грузії показала, що армії Росії слабка. І Путін 2012 року поставив собі за мету модернізувати армію, це мало статися до 2022 року.

– Теза Путіна, що Росія невинна жертва, що змушена захищатися, одразу стала одним з головних наративів російської пропаганди. Дивним чином цей постулат вдалося поєднати з байками про другу армію світу та погрозами застосувати ядерну зброю. Усі на кого не діє російська пропаганда – вороги. Російський варіант фашизму не допускає плюаризму думок.

– Якщо ви вдумаєтесь, що хтось любить Росію то це не правда, за це хтось платить. Росію безкоштовно ніхто не любить. Так є ідейні прихильники Росії, руського миру, а є ті, які люблять Росію за гроші. Якщо бачите людину, яка пропague руський мир, що ми браття (українці та росіяни), тут зрозумійте, що цій людині за це хтось платить гроші (прикладів маємо свіжих багато: наприклад звідки з'явилися значні майнові статки у Віктора Медведчука та його близького оточення (Киви, Козака та інш. осіб). Якщо цій ідейній людині за руський мир не платять гроші то значить хтось інший на ній заробляє.

– Не має РПЦ – Російської православної церкви. В дійсно є Радянська православна церква. Я пропоную редакторам української Вікіпедії внести відповідні зміни в назву РПЦ – з російської змінити на радянську, що буде відповідати суті московського патріархату, який в 1945 році було створено відповідно до наказу НКДБ на соборі, в якому участь приймали єпископи, підібрані з числа перевіреної агентури радянської спецслужби.

– Згадаємо 1918 рік, вторгнення в УНР з Росії Червоної армії, бомбардування та захоплення армією Муравйова Києва, масові розстріли та пограбунки киян, є поховання розстріляних більшовиками українців біля Жовтневого палаці у центрі Києва. Те саме подібне ми побачили з початком повномасштабного військового вторгнення збройних сил РФ на територію України, ракетні атаки на Київ. Наслідки ми бачимо у звільнених містах Бучі, Ірпінні, Гостомель, Ізюм

та інш. де виявлено та задокументовано факти масових вбивств цивільного українського населення.

– У кожному великому місті колишніх республік в Радянському Союзі були так звані розстрільні полігони. Пропоную всім пострадянським країнам, що вийшли зі складу СРСР і стали незалежними державами від Росії, створити музеї репресій не тільки власного народу, а й колаборантів. Це так званий «Каїновий шлях», показати, що всі, хто був колаборантом та співпрацював на росіян, також були знищені, що доведено вже історією.

– Колаборанти мають розуміти, що їх знищить їх господар, тобто російська імперія, на сторону якої вони пристали і пішли працювали, служити колаборантами.

– Ми, українці, повинні вийти за межі нещасливих та масово показати, що системна проблема зокрема не є у ворожечі росіяни – українці, а це системна проблема про те, що до чого доторкуються росіяни, тобто їх імперія, вони все знищують і дивлячись на історію розуміємо, що нічого не змінилось з плином часом та століть. Якщо бажаєте дізнатися, що буде через кілька років, подивіться наприклад як репресували та розстріляли народних комісарів Донецько-Криворізької Радянської Республіки.

– Всі народи, які дотикаються у відносинах з росією, вони з них створювали образ меншовартості. Не має жодного народу з яким би росіяни доторкнулися, щоб не давали прізвиська, клички, це така російська системна політика приживлення образу меншовартості іншим народам, поширення в розмовному варіанті російської мови і **використовується для принизливого найменування людей іншої, не російської національності**.

– Рашисти вже зрозуміли, що роспропагандисти Скабеева та Соловійов брешуть, це становиться очевидним потрапивши в окопи на фронт в Україні мобілізованим росіянам, які бачать, що реальна дійсність не відповідає тій російській пропаганді з телевізора в Росії.

– Сьогоднішня Росія це терористична держава і режим путіна це терористичний режим. Да, вони є загрозою для цивільної критичної інфраструктури України, які продовжують використовувати терористичні методи у війні проти України.

Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію, в якій Російська Федерація названа терористичним режимом. В резолюції ПАРЕ вказується, що «ця агресія Росії має бути однозначно засуджена як злочин сама по собі, як порушення міжнародного права та як головна загроза міжнародному миру і безпеці».

– Ніхто не уникне покарання за воєнні злочини проти українців, хтось з путінського режиму буде відданий спеціальному міжнародному трибуналу, а населення Росії має виплачувати репарації Україні за нанесені мільярдні збитки, всі мають і будуть нести відповідальність за війну проти України. Російське суспільство під впливом багаторічної роспропаганди хворе рашизмом і має бути відповідне його лікування.

– Йде міжцивілізаційна імперська російсько-українська війна, це війна між свободою, демократією і путінським авторитаризмом. Історія знову пишеться на наших очах, велику ціну платить наша українська армія, героїчно отримуючи перемоги в ході деокупації територій України. Захід має важелі на хід війни і надання своєчасної і більшої допомоги Україні не допустить таких великих втрат.

Україна – це можливість показати Заходу успіх і можливість.

Валерій УДОВИЧЕНКО,
полковник СБУ, офіцер з особливих доручень
Департаменту контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки СБУ